

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ค.ม.สนช. อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

รายงานการวิจัย

18 ต.ค 2545

เรื่อง

การเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัดโดยพยาบาลห้องผ่าตัดต่อระดับความวิตกกังวล
และความพึงพอใจของผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัด ณ ห้องผ่าตัด
โครงการจัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยบูรพา

Pre-operative visiting by Perioperative nurse on Anxiety and Satisfaction of
Patients at Health Science Center, Burapha University

พิมพ์เฉพาะห้องสมุด

ภาควิชาพยาบาลศาสตร์

สุภาพร เลิศร่วมพัฒนา

- 8 พ.ย. 2545

10 2013 5

159552

โดยทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปี 2544

ISBN 974-616-965-3

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปี 2544 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นายแพทย์พิสิษฐ์ พิธิยาพรหม และคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติทุนของมหาวิทยาลัยบูรพา ณ โอกาสนี้

รายงานการวิจัยเล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากรองศาสตราจารย์ กัญญา ออประเสริฐ อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้กรุณาเป็นที่ปรึกษาและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาความถูกต้องและความตรงของเนื้อหา ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นายแพทย์นเรศ ประสานพานิช แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านศัลยกรรม ออร์โธปิดิกส์ และคุณพิทยา จันทร์เสี้ยว หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ประจำศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องและความตรงของเนื้อหาของแบบแผนการเชื่อม ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด

นอกจากนี้ผู้วิจัย ขอขอบคุณ คุณวิไลรัตน์ จตุสุวรรณศรี คุณพิจารณา ศรีวาทนะ คุณวันทนี สุวรรณช่าง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำหอผู้ป่วยและห้องผ่าตัด ประจำศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่ให้ความร่วมมือ และคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณคุณสันติ ระวังทอง นักวิชาการโสตทัศนศึกษา ที่ช่วยผลิตสื่อแผ่นพับประกอบการเชื่อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด และชุดเพิ่มภาพประกอบการเชื่อมก่อนผ่าตัด

ท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณผู้ป่วยใน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้กรุณาให้กำลังใจ ข้อเสนอแนะและอื่น ๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้

สุภาพร เลิศร่วมพัฒนา

ชื่อเรื่อง การเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โดยพยาบาลห้องผ่าตัดต่อระดับความวิตกกังวล และความพึงพอใจของผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัด ณ ห้องผ่าตัด โครงการจัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยบูรพา

ชื่อผู้วิจัย นางสาวสุภาพร เลิศร่วมพัฒนา

ผู้สนับสนุนงบประมาณ : ทุนอุดหนุนเงินรายได้มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ 2544

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลของการเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โดยพยาบาลห้องผ่าตัดต่อระดับความวิตกกังวลและความพึงพอใจของผู้ป่วยที่รอรับการผ่าตัด กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยที่รอเข้ารับการผ่าตัดด้านศัลยกรรม สูตินรีเวช หรือออร์โธปิดิกส์ โดยได้รับการระดับความรู้สึกร่างกายหรือได้รับยาชาทางช่องไขสันหลัง ณ โครงการจัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 40 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง แล้วทำการจับฉลากเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน จัดให้ทั้งสองกลุ่ม มีลักษณะใกล้เคียงกันมากที่สุดในเรื่องอายุ ประสบการณ์การผ่าตัด และคะแนนความวิตกกังวลแฝง กลุ่มทดลองจะได้รับการเยี่ยม โดยพยาบาลห้องผ่าตัด ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการเยี่ยม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความวิตกกังวลของ Spielberg (1983) STAI Form Y และแบบสอบถามความพึงพอใจซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยในกลุ่มทดลองที่ได้รับการเยี่ยมและกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการเยี่ยม มีความวิตกกังวลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แต่คะแนนความวิตกกังวลของกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุมและผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับพอใจมากต่อการเยี่ยมโดยพยาบาลห้องผ่าตัด ทั้งด้านพยาบาลผู้ที่เข้าเยี่ยมและด้านข้อมูลที่ได้รับ อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรกำหนดรูปแบบการเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โดยพยาบาลห้องผ่าตัด เพื่อลดความวิตกกังวลและเพิ่มความพึงพอใจและเพื่อประเมินปัญหาและความต้องการทั้งด้านสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ป่วยก่อนผ่าตัด เพื่อที่จะนำไปใช้ในการวางแผนการพยาบาลในห้องผ่าตัด ได้ ดังนั้นผู้ป่วยในรายที่มีข้อบ่งชี้ชัดเจนว่าต้องเข้ารับการผ่าตัด ควรนอนพักในโรงพยาบาลเพื่อรอรับการผ่าตัด ที่หอผู้ป่วยอย่างน้อย 1 วัน

Title Research	Pre – operative visiting by perioperative nurse on anxiety of patients and satisfaction at Health Science Center, Burapha University
Researcher	Supaporn Lerdruampattana
Office	Operating room, Health Science Center, Burapha University

Abstract

The purpose of this study was to examine the effect of pre-operative visit by perioperative nurse on the anxiety level and satisfaction of the patients. The sample consisted of forty surgical, obstetrics and orthopedics patients waiting for surgical procedure at Health Science Center, Burapha University. The sample were divided into experimental and control groups. Subjects in both groups were matched according to the age, experience of operation and trait anxiety. Subjects in experimental group were visited at one hour prior to surgery by perioperative nurse. The control group was not visited. Questionnaires about anxiety and satisfaction were conducted to collect data in experimental group. Only questionnaire about anxiety was used in control group. The result of this study revealed that the anxiety of subjects in the experimental group was not significantly different from the control group. Subjects in the experimental group had high level of satisfaction about perioperative nurse and information.

This study suggested that perioperative nurse should visit the surgical patients before surgery in order to reduce patients anxiety and increase patients satisfaction. To improve quality of care and continuity of care, perioperative nurse should have enough time to conduct an effective assessment related to the patient's problems and needs, prior to surgery, therefore, the pre-operative patient may have to admit at least oneday prior to surgery.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมุติฐานในการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	3
คำจำกัดความที่ใช้	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
มโนทัศน์ของความวิตกกังวล	5
ความวิตกกังวลของผู้ป่วยก่อนเข้ารับการผ่าตัด	8
การประเมินความวิตกกังวล	11
การเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โดยพยาบาลห้องผ่าตัด	15
ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	19
ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	19
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
การหาคุณภาพเครื่องมือ	23
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	23
การวิเคราะห์ข้อมูล	25

บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	27
บทที่ 5 สรุป และ อภิปรายผล	31
สรุปผลการวิจัย.....	31
อภิปรายผล	32
ข้อเสนอแนะ.....	34
บรรณานุกรม	35
ภาคผนวก.....	38
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	40
ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	40
ค เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย	45
แบบฟอร์มการยินยอมของผู้ป่วยในการเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	46
แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป.....	47
แบบสอบถามวัดความวิตกกังวล	48
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการเยี่ยม โดยพยาบาลห้องผ่าตัด.....	51
คู่มือเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด.....	53
แผ่นพับประกอบการเยี่ยมผู้ป่วย	60
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	61

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง 27
ตารางที่ 2	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง..... 29
ตารางที่ 3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพึงพอใจต่อการเชื่อมก่อนผ่าตัด 30

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	27
ตารางที่ 2	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	29
ตารางที่ 3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพึงพอใจต่อการเชื่อมก่อนผ่าตัด	30